

Sygn. akt XVII AmE 52/19

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 1 lutego 2021 r.

Sąd Okręgowy w Warszawie – Wydział XVII Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów

w składzie:

Przewodniczący – Sędzia SO Bogdan Gierzyński

po rozpoznaniu w dniu 1 lutego 2021 r. w Warszawie

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w I.

przeciwko **Prezesowi Urzędu Regulacji Energetyki**

o wymierzenie kary pieniężnej

na skutek odwołania od decyzji Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki z dnia 5 grudnia 2018 r., znak: (...)

I. uchyla zaskarżoną decyzję w całości,

II. zasądza od pozwanego Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki na rzecz powoda (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w I. kwotę 820 zł (osiemset dwadzieścia złotych) tytułem zwrotu kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego.

Sędzia SO Bogdan Gierzyński

Sygn. akt XVII AmE 52/19

UZASADNIENIE

Prezes Urzędu Regulacji Energetyki decyzją z dnia 5 grudnia 2018 r., znak: (...), na podstawie art. 56 ust. 2 i art. 56 ust. 1 pkt 3a, w związku z art. 11 i art. 11d ust. 3 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. - Prawo energetyczne (Dz.U. z 2018 r., poz. 755, 650, 685, 771, 1000, 1356, 1629 i 1637), w związku z § 5 pkt 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 lipca 2007 r. w sprawie szczegółowych zasad i trybu wprowadzania ograniczeń w sprzedaży paliw stałych oraz w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej lub ciepła (Dz.U. z 2007 r., Nr 133, poz. 924), oraz na podstawie art. 104 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego (t.j. Dz.U. z 2018 r., poz. 2096) w związku z art. 30 ust. 1 ustawy - Prawo energetyczne, po przeprowadzeniu wszczętego z urzędu w dniu 24 października 2018 r., na podstawie art. 56 ust. 1 pkt 3a ustawy - Prawo energetyczne, postępowania administracyjnego w sprawie wymierzenia podmiotowi działającemu pod nazwą (...) S.A. z siedzibą w I., kary pieniężnej za niestosowanie się do ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej wprowadzonych w dniach 10 - 31 sierpnia 2015 r., orzekł, że:

1. (...) S.A. w dniu 10 sierpnia 2015 r., w odniesieniu do obiektu zlokalizowanego pod adresem: ul. (...), (...)-(...) I., naruszył obowiązek stosowania się do ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej wynikający z art. 11 i art. 11d ust. 3 ustawy - Prawo energetyczne, co podlega karze pieniężnej określonej w art. 56 ust. 1 pkt 3a tej ustawy.

2. Za działanie wymienione w punkcie 1 wymierzam (...) S.A. karę pieniężną w kwocie 1 000,00 zł (słownie: jeden tysiąc złotych zero groszy).

Od powyższej decyzji odwołanie złożył (...) S.A. z siedzibą w I. zaskarżając ją w całości.

Odwołujący zarzucił zaskarżonej decyzji naruszenie:

1. art. 11 ust. 3 pkt 1 oraz art. 1 ld ust. 1 pkt 5, ust. 2, ust. 3 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. Prawo energetyczne (t.j. Dz.U. z 2018 r., poz. 755), poprzez przyjęcie, że powódka dopuściła się w dniu 10 sierpnia 2015 r. naruszenia obowiązku stosowania się do ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej, w sytuacji gdy nie miało to miejsca, gdyż powódka postępowała w tym dniu zgodnie z zasadami określonymi w pkt 4 aneksu z dnia 1 lipca 2013 r. do umowy nr (...) o świadczenie usług dystrybucji energii elektrycznej z dnia 7 stycznia 2011 r.,
2. art. 56 ust. 1 pkt 3a ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. Prawo energetyczne, poprzez bezpodstawne wymierzenie powódce kary pieniężnej w wysokości 1.000 zł, w sytuacji gdy w dniu 10 sierpnia 2015 r. powódka dostosowała się do obowiązku stosowania się do ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej, postępując zgodnie z zasadami określonymi w pkt 4 aneksu z dnia 1 lipca 2013 r. do umowy nr (...) o świadczenie usług dystrybucji energii elektrycznej z dnia 7 stycznia 2011 r.
3. § 1 pkt 5 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 lipca 2007 r. w sprawie szczegółowych zasad i trybu wprowadzania ograniczeń w sprzedaży paliw stałych oraz w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej lub ciepła (Dz. U. Nr 133, poz. 924), poprzez przyjęcie, że przepisy tego rozporządzenia mają zastosowanie na etapie planowania, a nie na etapie realizacji planów ograniczeń,
4. § 10 rozporządzenia, o którym mowa w pkt 3 powyżej, poprzez nieuwzględnienie tego, że zasady postępowania w sytuacji ograniczenia poboru mocy zostały określone dla powódki w pkt 4 aneksu z dnia 1 lipca 2013 r. do umowy nr (...) o świadczenie usług dystrybucji energii elektrycznej z dnia 7 stycznia 2011 r.
5. art. 7 w zw. z art. 77 i 80 k.p.a. poprzez dowolną ocenę zebranego w sprawie materiału dowodowego, w szczególności poprzez nieuwzględnienie określonych w pkt 4 aneksu z dnia 1 lipca 2013 r. do umowy nr (...) o świadczenie usług dystrybucji energii elektrycznej z dnia 7 stycznia 2011 r., obowiązujących powódkę terminów dostosowania się do 20 stopnia zasilania, a w konsekwencji błędne uznanie, że powódka dopuściła się w dniu 10 sierpnia 2015 r. naruszenia obowiązku stosowania się do ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej,
6. art. 107 § 3 k.p.a. poprzez przypisanie powódce w uzasadnieniu faktycznym zaskarżonej decyzji argumentacji, która nie była przez nią podnoszona.

Uwzględniając powyższe zarzuty odwołujący wniósł o:

1. uchylenie zaskarżonej decyzji w całości,
2. zasądzenie od pozwanego na rzecz powódki kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W odpowiedzi na odwołanie pozwany Prezes Urzędu Regulacji Energetyki wniósł o:

1. oddalenie odwołania,
2. dopuszczenie oraz przeprowadzenie dowodu z dokumentów zgromadzonych w aktach sprawy przesłanych na podstawie art. 479⁽⁴⁸⁾ § 1 Kpc Sądowi Okręgowemu w Warszawie - Sądowi Ochrony Konkurencji i Konsumentów przy piśmie znak: (...), na okoliczność prawidłowości zaskarżonej decyzji,
3. zasądzenie od Powoda na rzecz Pozwanego kosztów procesu według norm przepisanych.

W piśmie przygotowawczym z 13 czerwca 2019 r. powód podniósł, odnosząc się do złożonej przez pozwanego odpowiedzi na odwołanie, że pozwany błędnie twierdzi, że przepisy rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23

lipca 2007 r. w sprawie szczegółowych zasad i trybu wprowadzenia ograniczeń w sprzedaży paliw stałych oraz w dostarczeniu i poborze energii elektrycznej lub ciepła mają zastosowanie tylko na etapie planowania. Pozwany niezasadnie twierdzi także, że postanowienia umowy przyznające odbiorcy energii elektrycznej określony czas niezbędny do dostosowania się do wprowadzonych ograniczeń wskazane w takiej umowie, mogą mieć zastosowanie jedynie w przypadku zróżnicowania wprowadzonych ograniczeń w poborze energii elektrycznej w stosunku do stopnia zasilania ogłoszonych w komunikatach radiowych. Jak wskazał, powyższemu stanowisku pozwanego przeczy jednak treść § 10 ww. rozporządzenia, zgodnie z którym to właśnie w umowach określa się sposób powiadomienia odbiorców o obowiązujących stopniach zasilania i to bez rozróżnienia jaki jest charakter wprowadzonych ograniczeń poboru energii elektrycznej.

Zdaniem odwołującego, twierdzenia pozwanego, według których do ograniczenia poboru mocy na podstawie komunikatów radiowych nie mają zastosowania postanowienia umowy nr (...) z dnia 7 stycznia 2011 r. o świadczeniu usług dystrybucji energii elektrycznej, a właściwie jej aneksu nr (...) z dnia lipca 2013 r., są bezpodstawne. Zasadne jest, że powód w przypadku ograniczenia poboru mocy powinien stosować się do postanowień umownych, tak jak to uczynił w dniu 10 sierpnia 2018 r. W związku z tym w dniu 10 sierpnia 2015 r. powód w prawidłowy sposób zastosował się do ograniczeń, a tym samym nie dopuścił się naruszenia ograniczeń poprzez przekroczenie dopuszczalnego poboru mocy o 0,0210 MW w godzinie. W konsekwencji niezasadnie została wymierzona kara w wysokości 1.000,00 zł.

Sąd Okręgowy w Warszawie – Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów ustalił następujący stan faktyczny:

(...) S.A. w związku z obniżeniem dostępnych rezerw zdolności wytwórczych poniżej niezbędnych wielkości spowodowanych m. in. wyjątkowo wysokimi temperaturami i niskimi stanami wód w zbiornikach wodnych i rzekach, stwierdziły wystąpienie zagrożenia bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej w rozumieniu postanowień art. 3 pkt 16 d ustawy - Prawo energetyczne wprowadzając, na podstawie art. 11 c ust. 2 pkt 2 tej ustawy, od godz. 10:00 dnia 10 sierpnia 2015 r. ograniczenia w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej. **/okoliczność bezsporna/**

W dniu 10 sierpnia 2015 r. (...) S.A., działając na podstawie art. 11 c ust. 3 ustawy - Prawo energetyczne, powiadomiły Ministra Gospodarki (obecnie: Minister Energii) i Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki o wystąpieniu zagrożenia bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej, podjętych działaniach i środkach w celu usunięcia tego zagrożenia i zapobieżenia jego negatywnym skutkom oraz zgłosiły Ministrowi Gospodarki konieczność wprowadzenia ograniczeń na podstawie art. 11 ust 7 ustawy - Prawo energetyczne w trybie wydania przez Radę Ministrów rozporządzenia o wprowadzeniu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej do dnia 31 sierpnia 2015 r. **/okoliczność bezsporna/**

Po pozytywnym rozpatrzeniu wniosku Ministra Gospodarki, Rada Ministrów wydała w dniu 11 sierpnia 2015 r. rozporządzenie w sprawie wprowadzenia ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej. **/okoliczność bezsporna/**

Rozporządzenie to zostało opublikowane w Dzienniku Ustaw pod poz. 1136 i wprowadziło wskazane wyżej ograniczenia w okresie od dnia 11 sierpnia 2015 r. od godz. 24:00 do dnia 31 sierpnia 2015 r. do godz. 24:00. **/okoliczność bezsporna/**

Na wezwanie Prezesa URE, (...) sp. z o.o. (...), do której sieci (...) S.A. (Odbiorca) jest przyłączona, pismem z dnia 9 maja 2016 r. o znaku (...) przedstawił zbiorcze dane wskazujące na stopień niedostosowania się odbiorców ujętych w Planie wprowadzania ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej obowiązującym w dniach od 10 do 31 sierpnia 2015 r. do wprowadzonych ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej. Na podstawie powyższych danych zostały wygenerowane informacje wskazujące na stopień niedostosowania się i Odbiorcy do wprowadzonych w dniach 10 - 31 sierpnia 2015 r. ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej w odniesieniu do punktu poboru energii elektrycznej zlokalizowanego pod adresem: ul. (...), (...)-(...) I..

W wyniku analizy ww. dokumentów Prezes URE powziął podejrzenie, że Odbiorca, we wskazanym obiekcie Odbiorcy, nie dostosował się do wprowadzonych w dniach 10 - 31 sierpnia 2015 r. ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej, co może skutkować wymierzeniem kary pieniężnej, o której mowa jest w art. 56 ust 1 pkt 3a ustawy - Prawo energetyczne.

Przekroczenia przez Odbiorcę dopuszczalnego poboru mocy miało miejsce w dniu 10 sierpnia 2015 r. łącznie 0,210 (MW w godzinie). Łącznie dla wyżej wymienionego okresu Odbiorca przekroczył 0,210 MW w godzinie.

Powyższy stan faktyczny został ustalony w oparciu o dowody z dokumentów zgromadzonych w postępowaniu administracyjnym, które nie były przez żadną ze stron niniejszego postępowania kwestionowane. Powód kwestionował w odwołaniu fakt naruszenia obowiązku stosowania się do ograniczeń.

Sąd Okręgowy w Warszawie – Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów zważył co następuje.

Odwołanie zasługuje na uwzględnienie.

Stosownie do treści art. 56 ust. 3a ustawy - Prawo energetyczne, karze pieniężnej podlega ten, kto nie stosuje się do ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii, wprowadzonych na podstawie art. 11, art. 11c ust. 3 lub art. 11d ust. 3.

Wskazany wyżej przepis daje podstawę do nałożenia kary pieniężnej wyłącznie w przypadku nie stosowania się do ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii, wprowadzonych na podstawie wymienionych enumeratywnie przepisów tj.: art. 11, art. 11c ust. 3 lub art. 11d ust. 3 ustawy - Prawo energetyczne.

W myśl art. 11 ww. ustawy:

1. W przypadku zagrożenia:

1) bezpieczeństwa energetycznego Rzeczypospolitej Polskiej polegającego na długookresowym braku równowagi na rynku paliwowo-energetycznym,

2) bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej,

3) bezpieczeństwa osób,

4) wystąpieniem znacznych strat materialnych

- na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub jego części mogą być wprowadzone na czas oznaczony ograniczenia w sprzedaży paliw stałych oraz w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej lub ciepła.

2. Ograniczenia w sprzedaży paliw stałych polegają na sprzedaży tych paliw na podstawie wydanych odbiorcom upoważnień do zakupu określonej ilości paliw.

3. Ograniczenia w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej lub ciepła polegają na:

1) ograniczeniu maksymalnego poboru mocy elektrycznej oraz dobowego poboru energii elektrycznej;

2) zmniejszeniu lub przerwaniu dostaw ciepła.

4. Ograniczenia wprowadzone na zasadach określonych w ust. 2 i 3 podlegają kontroli w zakresie przestrzegania ich stosowania.

5. Organami uprawnionymi do kontroli stosowania ograniczeń są:

1) Prezes Urzędu Regulacji Energetyki - w odniesieniu do dostarczanej sieciami energii elektrycznej;

2) wojewodowie - w odniesieniu do paliw stałych oraz ciepła;

3) organy właściwe w sprawach regulacji gospodarki paliwami i energią, o których mowa w art. 21a - w odniesieniu do jednostek wymienionych w tym przepisie.

6. Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowe zasady i tryb wprowadzania ograniczeń, o których mowa w ust. 1, biorąc pod uwagę znaczenie odbiorców dla gospodarki i funkcjonowania państwa, w szczególności zadania wykonywane przez tych odbiorców.

6a. Rozporządzenie, o którym mowa w ust. 6, określa w szczególności:

1) sposób wprowadzania ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej lub w dostarczaniu ciepła, umożliwiający odbiorcom tej energii i ciepła dostosowanie się do tych ograniczeń w określonym czasie;

2) rodzaje odbiorców objętych ograniczeniami w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej lub w dostarczaniu ciepła;

3) zakres i okres ochrony odbiorców przed wprowadzonymi ograniczeniami w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej lub w dostarczaniu ciepła;

4) zakres planów wprowadzania ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej lub w dostarczaniu ciepła oraz sposób określania w nich wielkości tych ograniczeń;

5) sposób podawania do publicznej wiadomości informacji o ograniczeniach w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej lub w dostarczaniu ciepła.

7. Rada Ministrów, na wniosek ministra właściwego do spraw energii, w drodze rozporządzenia, może wprowadzić na czas oznaczony, na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub jego części, ograniczenia w sprzedaży paliw stałych oraz w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej i ciepła, w przypadku wystąpienia zagrożeń, o których mowa w ust. 1.

8. Przedsiębiorstwa energetyczne nie ponoszą odpowiedzialności za skutki ograniczeń wprowadzonych rozporządzeniem, o którym mowa w ust. 7.

9. Minister właściwy do spraw energii informuje niezwłocznie Komisję Europejską i państwa członkowskie Unii Europejskiej oraz państwa członkowskie Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) - strony umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym o:

1) wprowadzonych ograniczeniach, o których mowa w ust. 7, w zakresie dostarczania i poboru energii elektrycznej;

2) podjętych działaniach i środkach dla usunięcia stanu zagrożenia bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej, o których mowa w art. 11c ust. 2 i 3.

Przepis art. 11c ust. 2 pkt 2 ustawy Prawo energetyczne stanowi, że w przypadku powstania zagrożenia bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej, operator systemu przesyłowego elektroenergetycznego lub systemu połączonego elektroenergetycznego może wprowadzić ograniczenia w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub jego części do czasu wejścia w życie przepisów wydanych na podstawie art. 11 ust. 7, lecz nie dłużej niż na okres 72 godzin.

Z kolei art. 11d ust. 3 ww. ustawy stanowi, że w okresie występowania zagrożenia bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej operatorzy systemu elektroenergetycznego mogą wprowadzać ograniczenia w świadczonych usługach przesyłania lub dystrybucji energii elektrycznej, w zakresie niezbędnym do usunięcia tego zagrożenia.

Bezspornym w sprawie jest, że (...) S.A. stwierdziły wystąpienie zagrożenia bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej w rozumieniu art. 3 pkt 16 d ustawy - Prawo energetyczne i wprowadziły, na podstawie art. 11c ust. 2 pkt 2 tej ustawy od godziny 10:00 dnia 10 sierpnia 2015 r. ograniczenia w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej.

Szczegółowe zasady i tryb wprowadzania ograniczeń w dostawach i poborze energii elektrycznej określa rozporządzenie Rady Ministrów z 23 lipca 2007 r. w sprawie szczegółowych zasad i trybu wprowadzania ograniczeń w sprzedaży paliw stałych oraz w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej lub ciepła.

Zgodnie z § 5 pkt 1 tego rozporządzenia, ograniczenia w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej lub w dostarczaniu ciepła dotyczą każdego z odbiorców energii elektrycznej - dla których wielkość mocy umownej określonej w umowach ustalona została powyżej 300 kW i którzy nie podlegają ochronie przed wprowadzonymi ograniczeniami na podstawie § 6 ust. 1 rozporządzenia.

Zaś w świetle tego ostatniego przepisu, ochronie przed wprowadzanymi ograniczeniami podlegają odbiorcy energii elektrycznej w ciągu całego roku, dla których wielkość mocy umownej określonej w zawartej umowie sprzedaży, umowie o świadczenie usług przesyłania albo dystrybucji lub umowie kompleksowej ustalona została poniżej 300 kW oraz:

- 1) szpitale i inne obiekty ratownictwa medycznego;
- 2) obiekty wykorzystywane do obsługi środków masowego przekazu o zasięgu krajowym;
- 3) porty lotnicze;
- 4) obiekty międzynarodowej komunikacji kolejowej;
- 5) obiekty wojskowe, energetyczne oraz inne o strategicznym znaczeniu dla funkcjonowania gospodarki lub państwa, określone w przepisach odrębnych;
- 6) obiekty dysponujące środkami technicznymi służącymi zapobieganiu lub ograniczaniu emisji, negatywnie oddziałujących na środowisko.

Stosownie natomiast do § 8 ust. 1 i 2 i 6 ww. rozporządzenia, wielkości określające poziomy wprowadzanych ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej poprzez ograniczenie poboru mocy ujęte są w planach wprowadzania ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej, które podlegają corocznej aktualizacji. Plan taki opracowywany jest przez operatorów systemów przesyłowych uzgadnianych z Prezesem URE na podstawie planów wprowadzania ograniczeń opracowywanych przez operatorów systemów dystrybucyjnych.

Na mocy zaś § 10 rozporządzenia, umowy zawarte przez przedsiębiorstwa energetyczne z odbiorcami zawierają maksymalne ograniczenia w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej ujęte w planach ograniczeń i określają sposób powiadamiania o obowiązujących stopniach zasilania.

Rozporządzenie Rady Ministrów z 23 lipca 2007 r. w § 11 i § 12 określa sposób informowania odbiorców z planami ograniczeń i ograniczeniami w poborze energii elektrycznej. I tak, według pierwszego z wymienionych przepisów, operatorzy oraz przedsiębiorstwa energetyczne wykonujące działalność gospodarczą w zakresie zaopatrzenia w ciepło zapoznają odbiorców z planami ograniczeń przez ogłoszenia zamieszczane w sposób zwyczajowo przyjęty w danej miejscowości lub w formie elektronicznej na swojej stronie internetowej albo w formie ustalonej w umowach, o których mowa w art. 5 ust. 2 pkt 1 i 2 oraz ust. 3 ustawy, co najmniej na 30 dni przed dniem obowiązywania ograniczeń.

Natomiast zgodnie z § 12:

1. Ograniczenia w poborze energii elektrycznej są realizowane przez odbiorców stosownie do komunikatów operatorów o obowiązujących stopniach zasilania.

2. Komunikaty operatorów o obowiązujących stopniach zasilania, o których mowa w § 9, wprowadzanych jako obowiązujące w najbliższych 12 godzinach i przewidywanych na następne 12 godzin, są ogłaszane w radiowych komunikatach energetycznych w programie (...) o godzinie 7⁽⁵⁵⁾ i 19⁽⁵⁵⁾ oraz na stronach internetowych operatorów i przedsiębiorstw energetycznych wykonujących działalność gospodarczą w zakresie zaopatrzenia w ciepło, które obowiązują w czasie określonym w tych komunikatach.

3. W przypadku zróżnicowania wprowadzonych ograniczeń w poborze energii elektrycznej, w stosunku do stopni zasilania ogłoszonych w komunikatach radiowych, operatorzy powiadamiają odbiorców indywidualnie w formie pisemnej lub w sposób określony w umowach, o których mowa w art. 5 ust. 2 pkt 1 i 2 oraz ust. 3 ustawy, albo za pomocą innego środka komunikowania się w sposób zwyczajowo przyjęty w danej miejscowości.

4. Powiadomienia, o których mowa w ust. 3, są dla odbiorcy obowiązujące w pierwszej kolejności w stosunku do powiadomień ogłaszanych w komunikatach radiowych.

Niekwestionowaną okolicznością jest, że powód jest odbiorcą energii elektrycznej, którego dotyczą ograniczenia w poborze mocy i jednocześnie nie mają do niego zastosowania wyłączenia z § 6 rozporządzenia. Powód był zatem zobowiązany zastosować się zarówno do ograniczeń wprowadzonych przez Operatora Systemu Przesyłowego (tj. (...)) w dniu 10 sierpnia 2015 r., jak i do ograniczeń wynikających z rozporządzenia Rady Ministrów z 11 sierpnia 2015 r. w sprawie wprowadzenia ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej, które wprowadziło te ograniczenia w okresie od 11 sierpnia 2015 r. od godz. 24:00 do 31 sierpnia 2015 r. do godz. 24:00. Powód uzyskał ponadto wiedzę o tych ograniczeniach z energetycznych komunikatów radiowych (powziął wiedzę o godz. 8.00).

W przedmiotowej sprawie poza sporem jest, że powodowa spółka nie dostosowała się do ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej, w obiekcie zlokalizowanym przy ul. (...) w I..

W dniu 10 sierpnia 2015 r. wartość przekroczenia wyniosła łącznie 0,210 (MW w godzinie). Łącznie dla wyżej wymienionego okresu Odbiorca przekroczył 0,210 MW w godzinie.

Niewątpliwa jest zatem kwestia dopuszczania się przez powodowego przedsiębiorcę wymienionych naruszeń, czego powód nie kwestionuje. Rozstrzygnięcia natomiast wymagało, czy istnieje podstawa prawna do nałożenia na powoda sankcji za niezastosowanie się do wskazanych ograniczeń w poborze energii elektrycznej w dniach 10 i 11 sierpnia 2015 r.

Na podstawie art. 56 ust. 1 pkt 3a P.e., Prezes URE jest uprawniony do nałożenia kary pieniężnej na podmiot, który nie stosuje się do ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii, wprowadzonych na podstawie art. 11, art. 11c ust. 3 lub art. 11d ust. 3.

Ustawodawca przewidział sankcję tylko za niezastosowanie się do ściśle określonych, konkretnych ograniczeń, tj. wprowadzonych w oparciu o art. 11, art. 11c ust. 3 lub art. 11d ust. 3 P.e., a nie ogólnie za każdy przypadek niezastosowania się do tego rodzaju ograniczeń.

Przepis art. 11 P.e. dotyczy ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej wprowadzanych w drodze rozporządzenia Rady Ministrów, co oznacza, że oparcie zaskarżonej decyzji na tej podstawie prawnej nie było prawidłowe, w sytuacji gdy powodowi zarzucono, niezastosowanie się do ograniczeń wprowadzonych przez Radę Ministrów w dniach 10 sierpnia 2015 r.

Jeśli chodzi natomiast o art. 11c ust. 3 P.e. - który nie został wprawdzie przywołany jako podstawa prawna decyzji kwestionowanej w niniejszej sprawie - to przepis ten nie stanowi samoistnej podstawy do wprowadzenia ograniczeń. Dotyczy on bowiem obowiązków informacyjnych operatora systemu przesyłowego elektroenergetycznego lub systemu połączonego elektroenergetycznego w związku z wystąpieniem zagrożenia bezpieczeństwa dostaw energii

elektrycznej, a także obowiązku zgłoszenia konieczności wprowadzenia ograniczeń w trybie art. 11 ust. 7, tj. w trybie rozporządzenia Rady Ministrów.

Z kolei sankcja za niedopełnienie przez operatora wskazanych obowiązków została przewidziana w art. 56 ust. 1 pkt 1c P.e. Tym samym, w ocenie Sądu, odesłanie w art. 56 ust. 3a P.e. do przepisu art. 11c ust. 3 P.e. jest puste i mamy tutaj do czynienia z ewidentnym błędem ustawodawcy. Tym samym przepis ten nie daje podstaw do nałożenia na jakikolwiek podmiot, jakichkolwiek ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej.

Pozwany oparł zaskarżoną decyzję również na treści art. 11d ust. 3 P.e., co zdaniem Sądu, było bezpodstawne. Wbrew twierdzeniom organu, przepis ten nie stanowi rozwinięcia uprawnień OSP wskazanych w art. 11c ust. 2 P.e., określając sposób realizacji wprowadzonych ograniczeń. Powyższa norma dotyczy bowiem możliwości ograniczenia przez operatorów systemu elektroenergetycznego, a nie OSP, świadczonych przez nich usług przesyłania lub dystrybucji energii elektrycznej w zakresie niezbędnym do usunięcia zagrożenia bezpieczeństwa dostaw.

Sąd Okręgowy stwierdza zatem, że przepisy art. 11c ust. 3 P.e. oraz art. 11d ust. 3 P.e. nie stanowią samoistnej podstawy prawnej wprowadzania ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej w trybie polecenia OSP.

Podstawę taką stanowi przepis art. 11c ust. 2 pkt 2 P.e., nie uwzględniony jednakże w treści art. 56 ust. 1 pkt 3a P.e. Oznacza to, że odesłanie zawarte w danym zakresie w ostatnim z wymienionych przepisów, przyznającym Prezesowi URE kompetencję do wymierzenia kary pieniężnej, jest błędne.

Reasumując, nałożenie tej kary w przypadku niezastosowania się do ograniczeń wprowadzonych na podstawie art. 11c ust. 2 pkt 2 P.e., wymagałoby zastosowania przez organ wykładni rozszerzającej art. 56 ust. 1 pkt 3a P.e., co zdaniem Sądu jest niedopuszczalne.

Przepisy o charakterze administracyjnokarnym, przewidujące kary pieniężne za określone naruszenia, winny być bowiem stosowane przez organy administracji publicznej w sposób ścisły i precyzyjny, tzn. dokładnie odpowiadający normie prawnej bez stosowania wykładni rozszerzającej, analogii, czy domniemań (tak trafnie M. Sachajko [w:] red. M. Swora, Z. Muras, Prawo energetyczne, tom II, Komentarz do art. 12-72, Warszawa 2016, s. 883).

W tym kontekście, konstrukcja przepisu art. 56 ust. 1 pkt 3a P.e. budzi zastrzeżenia w zakresie spełniania zasady określoności czynów zabronionych pod groźbą kary (*nullum crimen, nulla poena sine lege*). Zasada ta w demokratycznym państwie prawnym stanowi jeden z filarów ochrony karnoprawnej, która zgodnie z orzecznictwem Sądu Najwyższego, winna być stosowana także w przypadku odpowiedzialności za delikty administracyjne, w tym także te, które zostały unormowane w ustawie Prawo energetyczne. Ustawowe formułowanie przepisów o charakterze represyjnym musi w pełni odpowiadać zasadzie określoności, co oznacza, że ustawa musi w sposób kompletny, jasny, jednoznaczny i precyzyjny definiować wszelkie znamiona czynów zagrożonych karą.

Sąd Okręgowy podziela i przyjmuje za własny pogląd Naczelnego Sądu Administracyjnego, wyrażony w uzasadnieniu wyroku z 1 czerwca 2004 r. w sprawie o sygn. akt GSK 30/04, zgodnie z którym przy egzekwowaniu obowiązku, kształtowanego normą prawa administracyjnego materialnego, za którego naruszenie przewidziana jest administracyjna kara pieniężna, muszą być zachowane bezwzględnie zasady interpretacji i stosowania norm o charakterze restrykcyjnym ukształtowane w dziedzinie prawa karnego, zwłaszcza zasada prymatu wykładni językowej przed innymi rodzajami wykładni (System Informacji Prawnej LEX nr 799784).

W ocenie Sądu Okręgowego, nie budzi wątpliwości, że w odniesieniu do przepisu art. 56 ust. 1 pkt 3a P.e., powyższe kryteria, w tym wymóg kompletności i jednoznaczności w formułowaniu przez ustawodawcę przesłanek normatywnych kary pieniężnej, nie został spełniony.

Mając powyższe na uwadze, wobec braku podstawy prawnej do nałożenia kary pieniężnej za niezastosowanie się do ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii, wprowadzonych na polecenie OSP w oparciu o przepis art. 11c ust. 2

pkt 2 P.e., konieczne było uchylenie kary wymierzonej powodowi za niezastosowanie się do ograniczeń w dniach 10 i 11 sierpnia 2015 r.

Bezsporna była okoliczność, iż powód nie należy do kręgu podmiotów, które w myśl §6 ust. 1 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 lipca 2007 r. w sprawie szczegółowych zasad i trybu wprowadzania ograniczeń w sprzedaży paliw stałych oraz w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej lub ciepła (Dz.U. z 2007 r., Nr 133, poz. 924), podlegają ochronie przed wprowadzanymi ograniczeniami.

Zgodnie z treścią art. 56 ust. 3a ustawy – Prawo energetyczne karze pieniężnej podlega ten, kto nie stosuje się do ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii, wprowadzonych na podstawie art. 11, art. 11c ust. 3 lub art. 11d ust. 3. Z powyższego wynika, iż zastosowanie względem powoda sankcji zależy od wypełnienia przez powoda dyspozycji z cytowanego wyżej przepisu, w postaci niestosowania się do ograniczeń w poborze energii. Nie ulega zatem kwestii, iż ustaleniu powyższego służy „plan ograniczeń”, o którym mowa w treści §8 wskazanego wyżej rozporządzenia.

Wobec powyższego, poprzez bezpodstawne zastosowanie art. 56 ust. 1 pkt 3a P.e. jako podstawy nałożenia kary za naruszenie przez powoda obowiązków wynikających z wprowadzenia przez (...) S.A. ograniczenia w dostarczaniu i poborze energii na podstawie art. 11c ust. 2 pkt 2 P.e., który to artykuł nie jest objęty sankcją z art. 56 ust. 1 pkt 3a P.e., należało uznać za zasadne uchylenie zaskarżonej decyzji.

odnosząc się do zarzutów naruszenia przez pozwanego szeregu przepisów postępowania administracyjnego mających w ocenie odwołującego wpływ na rozstrzygnięcie sprawy należy wskazać, że postępowanie sądowe przed Sądem Ochrony Konkurencji i Konsumentów jest postępowaniem kontrydiktoryjnym, w którym uwzględnia się materiał dowodowy zgromadzony w postępowaniu administracyjnym, co nie pozbawia tym samym stron możliwości podnoszenia nowych twierdzeń faktycznych i nowych dowodów, według zasad obowiązujących w postępowaniu odrębnym w sprawach gospodarczych. Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów zobowiązany jest do wszechstronnego zbadania wszystkich istotnych okoliczności sprawy, przy uwzględnieniu zasad rozkładu ciężaru dowodu i obowiązku stron w postępowaniu dowodowym (vide wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 23 lutego 2007 r., sygn. akt VI ACa 952/06). Ewentualne naruszenie przepisów Kodeksu postępowania administracyjnego w toku prowadzonego postępowania administracyjnego nie jest przedmiotem postępowania przed tutejszym Sądem, jak również nie stanowi samoistnej podstawy uchylenia decyzji w tym postępowaniu, albowiem nie ma ono wpływu na ocenę prawidłowości zaskarżonej decyzji. Wniesienie odwołania od decyzji administracyjnej wszczyna bowiem postępowanie sądowe, w którym Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów rozpoznaje sprawę od nowa, w zakresie przedmiotu sprawy. Należy również stwierdzić, że specyficzny tryb postępowania, z jakim mamy do czynienia w przedmiotowej sprawie, zasadza się na założeniu, że organ w toku postępowania administracyjnego gromadzi dowody na poparcie swoich twierdzeń, zaś strona odwołująca się czyli powód, w procesie zwalcza te dowody przedstawiając sądowi inne dowody, które zmierzają do obalenia twierdzeń organu. Sąd na nowo przeprowadza zatem postępowanie dowodowe, gromadząc materiał dowodowy w postępowaniu sądowym, z tego też względu przebieg postępowania administracyjnego nie ma wpływu na ostateczną decyzję podejmowaną przez Sąd. Do powoda należy zatem wykazanie, że zaprezentowane przez organ dowody nie pozwalają na konkluzję taką jak w decyzji, zaś rzeczą Sądu nie jest zastąpienie organu i przeprowadzenie postępowania od początku, a jedynie ocena legalności decyzji i w zależności od przewidzianych prawem możliwości bądź zmiana decyzji bądź jej uchylenie. W sytuacji, gdy organ stosownych dowodów nie dostarczył i decyzja nie znajduje odzwierciedlenia w zgromadzonym materiale dowodowym, na odwołującym się nie spoczywa ciężar przeprowadzenia dowodu przeciwnego. Na podstawie tak zebranego materiału dowodowego Sąd dokonuje ustaleń faktycznych oraz dokonuje subsumcji przepisów do ustalonego stanu faktycznego, czego skutkiem jest wydanie rozstrzygnięcia w niniejszej sprawie. Zgodnie z ugruntowanym w orzecznictwie poglądem (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 29 maja 1991 r., sygn. akt III CRN 120/91, Lex nr 3724; postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 7 października 1998 r., sygn. akt I CKN 265/98, Lex nr 35385; postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 11 sierpnia 1999 r., sygn. akt I CKN 351 /99, Lex nr 38556; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 19 stycznia 2001 r., sygn. akt I CKN 1036/98, Lex nr 52708) Sąd Ochrony konkurencji i Konsumentów nie może ograniczyć rozpoznania sprawy wynikającej z odwołania od decyzji tylko do funkcji sprawdzającej prawidłowość postępowania administracyjnego, które poprzedza postępowania sądowe. Przekazanie przez Prezesa URE odwołania

wszczyzna kontradiktoryjne postępowanie cywilne, którego celem nie jest przeprowadzenie kontroli postępowania administracyjnego ale merytoryczne rozstrzygnięcie sprawy.

Mając na uwadze przedstawione okoliczności Sąd Okręgowy na podstawie art. 479⁵³ § 2 k.p.c. uchylił zaskarżoną decyzję w całości.

O kosztach Sąd orzekł na podstawie art. 98 k.p.c. stosownie do wyniku sporu.

Sędzia SO Bogdan Gierzyński